

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра міжнародних відносин і аудиту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Пашкевич М.С.

30.08.2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Конфліктологія і теорія переговорів»**

Освітній рівень.....	бакалавр
Освітня програма	для спеціальностей галузей знань: 03, 05, 07, 24, 29
Статус.....	за вибором
Загальний обсяг	4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	5,6 чверті
Мова викладання	українська
.....	

Викладачі: Усатенко О.В.

НТУ «ДП»
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Конфліктологія і теорія переговорів» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. міжнародних відносин і аудиту. – Д.: НТУ «ДП», 2021. – 9 с.

Розробник – Усатенко О.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм.

Погоджено рішенням засідання кафедри міжнародних відносин і аудиту (протокол № 1 від 30.08.2021 р).

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Конфліктологія і теорія переговорів» дозволяє сформуванню індивідуальну освітню траєкторію студента шляхом досягнення додаткових до обов'язкових наступних результатів навчання:

РН1	Визначати об'єкт і предмет конфліктології, розуміти принципи і методи конфліктології;
РН2	Встановлювати причини, функції та визначати типологію конфліктів;
РН3	Описувати основні структурні характеристики конфлікту. Виявляти учасників конфлікту. Встановлювати умови, в яких відбувається конфлікт;
РН4	Визначати етапи і фази конфлікту. Описувати поведінку людей у конфлікті;
РН5	Визначати стратегію та тактику поведінки у конфлікті;
РН6	Характеризувати внутрішній особистісний конфлікт. Визначати види внутрішнього особистісного конфлікту;
РН7	Попереджувати і пом'якшувати соціальні конфлікти;
РН8	Використовувати технології вирішення і врегулювання конфліктів. Знати базові основи консенсусу;
РН9	Використовувати різні форми вирішення конфліктів на різних етапах конфлікту. Визначати критерії та стратегії вирішення конфліктів;
РН10	Вміти вести переговори, які є способом вирішення конфліктів, в тому числі і дипломатичні перемовини. Знати психологію переговорного процесу.

Мета дисципліни – ознайомлення студентів із загальною теорією конфлікту як соціального феномену, з поняттями, методами, концепціями конфліктології, формування вмінь діагностувати, прогнозувати, регулювати конфлікти, а також вміння позитивно сприймати конфлікт та прагматично його використовувати.

2. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	76	22	54	-	-		
практичні	38	11	27	-	-		
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
контрольні заходи	6	6					
РАЗОМ	120	39	81	-	-		

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	76
РН1	1 . Конфліктологія як наука	6
	Об'єкт і предмет конфліктології	
	Принципи і методи конфліктології	
	Зв'язок з іншими науками	
	Становлення конфліктології	
РН2	2 Поняття, причини, функції та типологія конфліктів	7
	Основні поняття конфліктології	
	Позитивні і негативні функції конфліктів у суспільстві	
	Типологія конфліктів	
	Об'єктивні елементи структури конфлікту	
	Суб'єктивні елементи конфлікту	
	Причини конфліктів	
РН3	3 Основні структурні характеристики конфлікту	7
	Учасники конфлікту	
	Предмет і об'єкт конфлікту;	
	Умови, в яких відбувається конфлікт	
	Суб'єктивність сприйняття конфлікту	
РН4	4 Динаміка конфлікту та механізми його виникнення	7
	Об'єктивні і суб'єктивні причини конфліктів	
	Етапи і фази конфлікту	
	Поведінка людей у конфлікті	
РН5	5 Конфліктна поведінка: поняття, стратегії і тактики	7
	Поняття конфліктної поведінки	
	Стратегія поведінки у конфлікті	
	Тактика поведінки у конфлікті	
РН6	6 Внутрішньоособистісний конфлікт: поняття, характеристики та види	7
	Поняття внутрішньоособистісного конфлікту	
	Характеристика внутрішньоособистісного конфлікту	
	Види внутрішньоособистісного конфлікту	
РН7	7 Конфлікти на різних рівнях соціальної системи	7
	Попередження і пом'якшення соціальних конфліктів	
	Співробітництво та соціальне партнерство	
	Інституціоналізація відносин у суспільстві	
	Нормативні механізми функціонування соціальних інститутів	
РН8,9	8 Процес управління конфліктами	7
	Технології вирішення і врегулювання конфліктів	
	Базові основи консенсусу	
	Юридичні способи врегулювання конфліктів	
РН8,9	9 Діагностика конфліктів	7
	Універсальна понятійна система опису конфлікту	
	Коригування поведінки учасників конфлікту	
	Висновки, практичні рекомендації	
РН8,9	10 Вирішення конфліктів: форми, етапи, критерії та стратегії	7

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Форми вирішення конфліктів	
	Етапи вирішення конфліктів	
	Критерії вирішення конфліктів	
	Стратегії вирішення конфліктів	
РН10	11 Переговорний процес як спосіб вирішення конфліктів	7
	Переговори як спосіб вирішення конфліктів. Дипломатичні перемовини	
	Види переговорів та їх функції	
	Психологія переговорного процесу	
	Динаміка переговорного процесу та алгоритм переговорів	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	38
РН1	Конфліктологія як наука	3
РН2	Поняття, причини, функції та типологія конфліктів	3
РН3	Основні структурні характеристики конфлікту	3
РН4	Динаміка конфлікту та механізми його виникнення	3
РН5	Конфліктна поведінка: поняття, стратегії і тактики	3
РН6	Внутрішньоособистісний конфлікт: поняття, характеристики та види	3
РН7	Конфлікти на різних рівнях соціальної системи	3
РН8,9	Процес управління конфліктами	3
РН8,9	Діагностика конфліктів	3
РН8,9	Вирішення конфліктів: форми, етапи, критерії та стратегії	3
РН10	Переговорний процес як спосіб вирішення конфліктів	8

4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

4.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

4.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

4.3. Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ концептуальні наукові та практичні знання ◆ критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання 	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
◆ поглиблені когнітивні та	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми;	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	<ul style="list-style-type: none"> - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність 	
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь незадовільний	<60	
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації ◆ збір, інтерпретація та застосування даних ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності 	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп ◆ здатність продовжувати навчання із значним 	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресостійкість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - високий рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - належний рівень фундаментальних знань; - належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
ступенем автономії	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Програми пакету Microsoft Office (Word, Excel, Power Point, Teams).
Дистанційна платформа Moodle.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. / Т. Яхно, І. Куревіна – Центр учбової літератури, 2021. - 168 с.
2. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с
URL:<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31879>
3. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник / Л. М. Герасіна, М.П. Требін, О.М. Сахань, В. Д. Воднік ; за заг. ред. Л.М. Герасіної. – Харків : Право, 2021. – 224 с.URL:
https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4403&download_id=1423
4. Соціальна конфліктологія: підручник / Л. Й. Гуменюк. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. – 564 с. URL:
<http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/445/1/%d0%93%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%8e%d0%ba%20%d1%81%d0%be%d1%86%d1%96%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b0%20%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%bb%d1%96%d0%ba%d1%82%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%8f%202015.pdf>